

Životní příběh paní Květoslavy Čaloudové

Zpracovali: Lukáš Kříž, Ondřej Stejskal, žáci 8. třídy E. Rošického 2, Jihlava, pod vedením paní učitelky Jiřiny Nápravníkové.

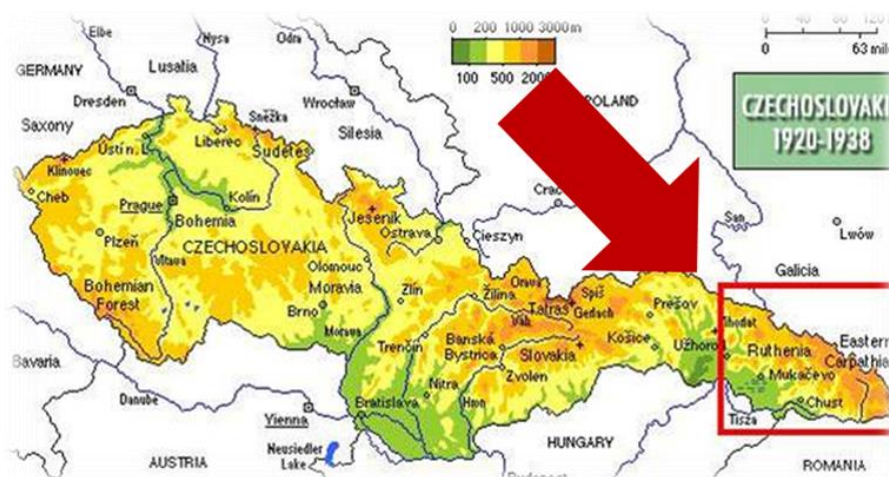
Paní Květoslava Čaloudová, rozená Sedmíková, se narodila 27. dubna 1932 ve Stříteži, malé vesnici nedaleko Jihlavy.

Tatínek, Josef Sedmík, byl krejčí a společně s maminkou Kristýnou měli malé hospodářství, které čítalo asi 1,5 ha a dvě krávy. Stačilo to pro obživu rodiny, o kterou se maminka vzorně starala. Paní Květa nežila s rodiči sama, měla čtyři sestry a jednoho bratra - Marii, Jarmilu, Josefa a Aninku.

Paní Květa by žila s rodiči a sourozenci běžným životem a prožila by spokojené dětství, kdyby nebylo události, která nejenom její život, ale i životy jejích blízkých silně poznamenala. Vypukla totiž druhá světová válka. 1. září 1938 nastoupila paní Květa, stejně jako jiné děti jejího věku, do první třídy. Ničím nerušená školní docházka v československém státě ale netrvala dlouho. 30. září muselo Československo na základě Mnichovské dohody podstoupit pohraniční oblasti hitlerovskému Německu. Malá Květa okolo sebe slyšela stále se opakující slovo „válka“. Ve svém útlém věku ještě nevěděla, co to znamená, stejně jako další velmi často skloňované slovo „mobilizace“. Naneštěstí měla ale obě slova brzy pochopit.

„Tatínek a ostatní muži z vesnice museli rukovat.“

Tatínek odjel až do Užhorodu. Věci měl, stejně jako ostatní, zabalené v dřevěném kufříku. Přijela nákladní auta a všichni odjeli odhodlaně bránit republiku. Doba, kdy tatínek odešel, byla těžká. Rodina se potýkala s množstvím práce na poli, obávali se o život tatínka, dobytek onemocněl

slintavkou, a tak zažívala rodina časy velmi nejisté. Přestože byla Květa malá, musela doma pomáhat, například se účastnila sběru brambor. Po 14 dnech se muži zklamaně vrátili domů.

„No, válka bude, ale pan prezident Beneš rozhodl, že do toho nepůjdeme, tak nás pustili domů.“

V březnu roku 1939 začala okupace zbytku českého území německou armádou. Život se odvíjel podle scénáře, který určovala nesmyslnost války. Ve Stříteži vždy společně žili Češi a Němci. Poklidné soužití s příchodem války skončilo. Paní Květa, tehdy sedmiletá dívka, se velice brzy setkala s krutou realitou nacistické politiky. Po vyhlášení Protektorátu byla v Jihlavě a jejím okolí očekávána návštěva Adolfa Hitlera. Ve Stříteži žily 2/3 německého obyvatelstva a pro ně to byla velká událost, na kterou se připravovali a těšili s neskrývaným nadšením.

„Teď se proslechlo, že do Jihlavy má přijet Hitler a staví se i tady. Němci stavěli slavobránu, byli oblečeni ve stejnočrojích, měli bílé punčochy...“

Brzy ráno 17. března do vesnice vtrhlo heroltické komando SS. Muže ze všech českých rodin odvedli a zavřeli v bývalé vile statkáře Geberta. Všichni byli v jedné místnosti. České ženy z vesnice se shromáždily u Sedmíků. Bylo ráno a Květa chtěla jít do školy. Maminka ji ale nechtěla pustit, měla strach z toho, co by se mohlo stát.

„Pust' ji, ona to obejde a přijde. Stejně je škola zavřená.“

Tašku na záda, projít vesnici a usednout do lavice jako by byl zcela normální den. Květa chodila do první třídy a na výuku se každý den, jak to u prvňáčků bývá, těšila. Cesta do školy vedla okolo vesnické kapličky.

Naproti ní měl obchod pan Koblitz, který byl židovského původu. Strach z Němců a události po Křišťálové noci byly pravděpodobně příčinou následujících tragických událostí.

Květa došla před obchod a zde se zastavila. Zpozorovala něco divného.

„Proč ten muž na žebříku leze na půdu pana Koblitze?“ vrtalo malému děvčeti hlavou.

Pan Koblitz byl známý tím, že dával lidem ve vesnici na dluh. A nejvíc dlužníků pocházelo z řad Němců. „Je to snad důvod, proč se ten muž snaží dostat na půdu? Hledá snad knihu, kam si obchodník zapisoval, komu půjčil?“ to mohly být myšlenky, které napadaly malou Květu, zatímco sledovala nezvyklou podívanou.

„Jenomže, jak to otevřeli, já zvědavá jsem koukala a viděla tam oběšeného jak pana Koblitze, tak jeho paní.“

Haus Nr. s. domu	Name und Stand der Wohnpartei Jméno a stav nájemníka	Geburts-Datum Datum narození	Geburts-Ort Místo narození	Heimats-zuständig in Schrittzenz seit Domovský příslušenství do Sřítěte od	Heimats-zuständig in Domovské příslušenství	Zuwachs durch Přirůstek		Abgang durch Úbytek			Ann Poz
						Geburt am narozením	Verehelichung sňatkem	Tod smrtí	Verehelichung wohin? sňatkem kam?	Übersiedlung wann u. wohin? přesídlením kdy a kam?	
43	Koblitz Hugo	5/11 1875	Schiltkora	1875	Schiltkora			18.3.9 20.3. 1940			
	" Berta	30/6 1881	Bährad. ka	1908	"		23/2. 1908	20.3. 18.3.9 1940.			
	" Martha	12/12 1908	Schiltkora	1908	"				20.9. 1932		mark. ok
	" Paula	28/6 1911	Schiltkora	1911	"				22.3. 1936		ma Hörm

Rychle do bezpečí školní třídy. Ve škole bydlel pan řídící Vítů. A právě když se Květa snažila dostat do školy, tak ho Němci odváděli z bytu. Šla pomalu za nimi. Viděla, jak Němci jejího milovaného učitele nutili zvedat pravici a opakovat „Heil Hitler“. A protože to odmítal, fackovali ho a plivali po něm.

Když přišla domů, chtěla vše vypovědět ostatním, ale slov se jí nedostávalo... Na takovou malou holčičku bylo zážitků příliš. Koptala a nemohla pronést souvislou větu. Postupně se ale uklidnila a vše vypověděla.

„Uvaříme bramboračku, dáme ti to do velké konvičky a doneseš to tam se lžícemi a miskami.“

A tak se opět statečně vydala na cestu přes vesnici. Měla strach, ale přesto šla. Němci ji pustili dovnitř. Muži zde byli zavřeni od časného rána, bylo poledne a polévka všechny zasytila.

Cesta domů.

„Přijelo gestapácké auto, to černé, ošklivé. Gestapák, kožený kabát, holínky.“

Květa byla svědkem toho, jak členové Gestapa dovedli starostu Vastla, nacpali ho do auta a odvezli přímo do koncentračního tábora Mathausen.

Březen 1939 je měsíc, na který paní Květa nikdy nezapomene. Kvůli těmto událostem musela první třídu dokončit v německé škole v Dobroníně, neboť místní škola byla uzavřena.

Spolková škola v Dobroníně
 Země Čechy
 Československá republika
 Školní okres, mapškolní škola
 Obecní škola amonová ve Zlívě
 Školní rok 1938/39
 Číslo 6

ŠKOLNÍ ZPRÁVA

narodena dne 28. dubna 1932 ve Zlívě
 politický okres Mor. Těma, národnost německá
 začal chodit do školy vůbec ve Zlívě dne 1. září 1938.
 do této školy dne 1. září 1938 a dostal v první třídě
 1. oddělení (1. postupný ročník) tyto známky:

Pololetí		I	II
Chování			
Povinné předměty:			
Náboženství			
Občanská nauka a výchova			
Vyučovací jazyk	na nižším stupni	Chvil	1
	na středním a vyšším stupni	Paní a cvičení leži	2
Přeska			
Vědní nauky:	Vlastivěda		1
	Zeměpis		1
	Dějepis		1
	Fyzika		1
Přírodopis			
Příhy a nauka o tvarech národních			
Kreslení			
Pání			
Zpěv			
Tělesná výchova			
Chlapčák robí práce			
Dívčí robí práce a nauka o domácnosti hospodárení			
Nepovinné předměty:			
Všechny ostatní předměty a jiných prací			
Zaměřená předměty			
Zaměřená předměty			
Způsob života v škole			
Všechny ostatní předměty a jiných prací			
Zaměřená předměty			
Zaměřená předměty			
Způsob života v škole			

Školní úřad Dobronín, dne 1. září 1938
 M. J. Vítů
 J. Štěrba

Do druhé třídy nastoupila do německé školy v Červeném Kříži a potom navštěvovala školu v Antonínově Dole. Společně s ostatními dětmi chodila denně pěšky několik kilometrů. V roce 1944 byla velice krutá zima, závěje dosahovaly výšky až čtyř metrů. Paní Květa vzpomíná, jak po příchodu měla nejen ona, ale i všechny ostatní děti vše promáčené. Paní učitelky už na ně čekaly, měly připravené lavory, ve kterých byl sníh, třely jim nohy, aby neměly omrzliny. Koncem války byla cesta ze školy a do školy velice nebezpečná. Jakmile děti uslyšely letadla, měly nařizeno:

„Lehnout a vůbec se nehýbat, protože ono co se mlelo, tak po tom stříleli.“

V této době se už ale do školy chodilo pouze 2x týdně - pro úkoly. Bylo to v zimě, ale dětských radovánek si moc neužily. Prvořadá byla práce doma a ledování.

„Ořezali ten led a ty kry se vozily do pivovaru a tam se chladilo pivo.“

Přišel rok 1945 a dlouho očekávaný konec války. Do Jihlavy dorazila Rudá armáda. Brzy ráno 9. května 1945 se v Jihlavě objevily první sovětské tanky a s nimi přišlo osvobození. Místo Němců teď byli všude Rusové.

„Přišli prvně Rusáci, ti se namontovali do bytů, prostě zabrali postele, nikoho se neptali, a pak postupovali dál. Někteří tady zůstali a ubytovali se v Dobroníně a sem do vsi jenom docházeli.“

Kousek od rodného domu paní Květy zůstal prázdný dům. Do něj se nastěhovali Rumuni. Neměli na jídlo. Půjčovali si lodky z pivovaru a zabíjely ryby granáty.

„Některý vybuchl, některý ne. Až jednou budou ten rybník vypouštět, tak tam jich bude!“

Po válce došlo k odsunu Němců, a tak z vesnice odešla většina obyvatel. Mezi nimi i rodiny dvou tatínkových sester, které si vzaly Němce. Nejdříve byli všichni odsunuti do lágru do Šoků. Odtud museli jít pěšky do Dobronína a vlakem do Německa. Maminka s dětmi napekla chléb, aby měli alespoň něco na cestu.

Po odchodu Němců zůstalo ve vesnici spousta volné půdy. Tatínek se vyučil krejčím, ale vždy ho to táhlo ke koním. Po válce získal hospodářství po německé rodině, která zde dříve žila. Dostal přiděleno 14 ha půdy, koně a 6 krav. Kromě toho měl ještě 1,5 ha půdy po rodičích a to už byl problém.

„Z našeho táty udělali kuláka. Už jsme v tom lítali, byli jsme poznamenaní.“

V červnu 1946 paní Květa dokončila osmý ročník základní školy. V této době docházelo k přechodu na povinnou devítiletou školní docházku. Byl zřízen jednoroční učební kurz pro chlapce a dívky. Do tohoto ročníku ale Květa už nechodila. Musela pracovat doma v hospodářství a do školy chodila pouze v sobotu. 28. června 1948 byly na jejím závěrečném vysvědčení samé jedničky.

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA
LIDOVÁ ŠKOLA ZEMĚDELSKÁ

Místo: Dobruška Okres: Blat. Čerch. Země: Česko

Císlo katalogu: 10

Závěrečné vysvědčení

Jméno a příjmení: Květa Sedláčková
 Den, měsíc a rok narození: 27. dubna 1932 Rodiště: Blatná
 Země: Česko Národnost: Česka Státní příslušnost: Československá
 Chodil(a) jako učedník od 1. září 1946 do 28. června 1948
 do lidové školy zemědělské a byl(a) takto posouzen(a):

Vyučovací předmět	Prospěch
Chování	<u>dobro</u>
Celkový prospěch	<u>uspěšně a s výbornými výsledky</u>
Občanská výchova	<u>uspěšně</u>
Čistota a písemnosti	<u>uspěšně</u>
Zemědělské počty	<u>uspěšně</u>
Zemědělská nauka	<u>uspěšně</u>
Střílna	<u>uspěšně</u>
Nauka hospodářství a péče o dítě	<u>uspěšně</u>

Počet zameškaných vyučovacích hodin za celou dobu docházky 18
 z nich neomluveno 0
 Celková školní docházka činila 96,6 %

Dobruška dne 28. června 1948

Oteřel pět.

J. A. Vlach školský úřad
Alta Fran ředitel školy

Všechna práva vyhrazena. 3-1123-47

Její snem bylo studovat na zdravotnické škole. Ale pohled na jejich rodinu jako na rodinu kulaka byl problém. Věděla, že nemá šanci se na školu dostat. Jedinou možnou volbou tak byla hospodářská škola v Jihlavě. Tu ale zrušili, a proto se přihlásila do Havlíčkova Brodu na zemědělskou školu, konkrétně na ekonomický obor. Na základě jejích studijních výsledků jí bylo později doporučeno pokračovat na vysoké škole. To ale odmítla.

„Já tam nepůjdu, nebudu se někde zpovídat, ... my máme flastr.“

Ve volbách roku 1946 se do popředí začali dostávat komunisté. Paní Květě bylo 14 let, politika ji tudíž nezajímala. Byla členka skautského oddílu, který vedl pan učitel Moravec. S láskou na něj dnes vzpomíná. Když byli skauti včleněni do Československého svazu mládeže, tatínek jí zakazoval do svazu chodit.

„Táta byl vlastenec, prostě nechtěl ustoupit.“

Tatínek s celou rodinou hospodařil na svém, ale přišla doba zakládání zemědělských družstev. Ve Stříteži vzniklo roku 1949 první družstvo na Jihlavsku. Tatínek se společně s ostatními rolníky domluvil na společném osevu - společný osev, ale každý na své půdě.

Vzniku JZD III. typu se ale samozřejmě bránil, vstup do tohoto družstva odmítal. Výsledkem byly nesplnitelné předpisy týkající se toho, co rodina musela odevzdávat státu – mléko, vejce, maso. Dávky byly nepřiměřeně vysoké, aby rodina mohla odevzdat vejce, tak je maminka kupovala. To ale nebyly veškeré nepříjemnosti, se kterými se rodina potýkala. Ve vesnici žil statkář Gerbt, který včas emigroval. Tatínkovi přenechal před svým odjezdem dva pytle pšenice. To se ale dozvěděla dcera jeho sestry a udala ho.

„Bratr proti bratrovi, udával jeden druhého.“

Na tatínka přišla kontrola, prošli celou půdu. Nic nenašli. Naštěstí! Za „šmelinu“ by tatínka čekalo vězení. Za měsíc dostali Sedmíkovi pohlednici od pana Geberta.

„Přišel pozdrav ze zahraničí, poslední pozdrav do Stříteže. Byl v Austrálii a už tam zůstal.“

Postupně zesílil tlak na ty, kdo odmítali vstoupit do družstva. Nakonec se tedy členy družstva stali i rodiče paní Květy. Tatínek jezdil s koňmi, maminka pracovala v rostlinné výrobě.

„No musel, kdyby nešel, tak by ho zavřeli.“

V roce 1953 pracovala v Osevě Havlíčkův Brod.

Dodnes si pamatuje na den, kdy přišla měnová reforma. Do skladu jim přišlo kožené oblečení na motorky. Peníze za ně měla dostat v pondělí.

„ Jaký mně dají peníze?“

Za 50 korun lidé dostali 1 korunu. Přišli o úspory. Vše bylo na vázaných vkladech.

26. 11. 1955 se Květa vdala. Měla svatbu společně se sestrou Marií. V této době již komunisté zakazovali církevní sňatky, zasahovali tedy do věcí, které by měly být pouze osobní záležitostí. Rodiče Květy byli silně věřící, všichni chodili pravidelně do kostela. Svatba v kostele pro ně byla velice důležitá. Aby si mohli vyplnit svoje přání a mít sňatek církevní, bylo nutné nejdříve absolvovat občanský sňatek na úřadě v Dobroníně.

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA
 Ústřední NÁRODNÍ VYBOR v Dobroníně
 OKRES Havlíčkův Brod.

Druhý výpis
 soupisné
 příloha
 vyplacena.

ODDACÍ LIST

V ODDACÍ MATRICE FARNÍHO ÚRADU CÍRKVE Fm.kat. _____
 ve Stříteži

VE SVAZKU I ROK 1931 NA STRANĚ 81 POD ČÍS. RADOVYM 10
 JEST ZAPISANO

Den, měsíc, rok a místo uzavření manželství	21.11.1931 dvacátého prvního listopadu jeden tisíc devět set třicet jedna. Střítež.	
Jména a příjmení	ženich Josef Sedmík	nevěsta Kristýna Cejnková
Den, měsíc, rok a místo narození	25. srpna 1903 Střítež,	25. listopadu 1908 Střítež,
Stav	svobodný	svobodná
Profese	mistr krejčí	neuvedeno
Státní občianství	neuvedeno	neuvedeno
Mýdlo	Střítež čp.83	Střítež čp.84
Jména a příjmení, den, měsíc, rok, místo narození a povolání rodičů manželství	†Josef Sedmík Kateřina roz. Morkusová, manželka domkáře,	Jan Cejnek mistr kolář, Alžběta roz. Kunstová, manželka mistra koláře.
Jména a příjmení, povolání a bydliště svědků	Karel Sedmík, koleziční zřízenc, Střítež čp.134 Jan Kunst, rolník, Dobronín čp.58.	
Číslo: jestli bylo příslušky odměny	//	
Poznámky	Data narození rodičů nejsou v zápise.	

Sn. 33/1956/M. Přihl. Vč.

Dobronín dne 12. února 1958 Zastřikář

Společně s manželem Ladislavem vychovali dvě děti. Dcera Hanka se narodila roku 1959, o tři roky později přišel na svět syn Ladislav.

Po mateřské dovolené měla paní Květa dvě práce, byla zaměstnána na poště a uklízela ve školce. Zde ji opět pronásledoval špatný profil její rodiny. Měla zájem o místo úřednice na poště, ale tuto pozici místo ní dostala žena jejího bratrance, která byla členkou KSČ a která se pak stala její vedoucí. Paní Květě nabídli místo doručovatelky. Každý den 4 hodiny na kole rozvážela poštu. Když si koupila motorku, musela podepsat prohlášení, že v případě nehody a zranění nesmí požadovat žádné náhrady.

Rok 1968. Synovi bylo 6 let. Historie se opakovala. Když bylo 6 let mamince, vtrhli k nám Němci, nyní přišli Sověti. 21. srpna vstala Květa ve čtyři hodiny ráno a žehlila prádlo do školky. Zapnula si rádio, ale to mlčelo. V půl páté najednou slyšela hlášení o vpádu vojsk Varšavské smlouvy.

„Oni nás napadli Rusáci, já nevím, co se bude dít.“

Tato slova určena manželovi uslyšel syn. S vážností pronesl: „Co povídáš, mami, že nás Rusáci napadli, vždyť oni nás osvobodili.“

Nikdo nevěděl, co bude dál, přesto šla paní Květa na poštu. Lidé se začali připravovat na nejhůřší a nakupovali potraviny do zásoby. Všude stály hlídky sovětských vojáků. Paní Květa statečně rozvázela poštu. Každý den ráno na křižovatce jezdila okolo velice mladého sovětského chlapce, který zde řídil dopravu. Pršelo, byla zima. Bylo jí ho líto. Koupila salám a rohlíky, ale bála se mu to dát. Paní Květa si později uvědomila, jaké důsledky by tato její pomoc mohla mít.

„Já mu to takhle hodím...“ - „Vždyť on si bude myslet, že po něm házíš granát.“ Dostalo se jí doma odpovědi.

Na jaře 1968 začala paní Květa vyřizovat povolení ke stavbě domku, ve kterém dodnes bydlí. Když přišla okupace, rodina stále neměla potřebné dokumenty. Na doporučení paní ze stavebního úřadu začali i bez povolení shánět stavební materiál. Nebylo to v této době jednoduché, ale nakonec se podařilo obojí - úřady jim vydaly povolení a materiál na stavbu byl také zajištěn.

Svépomocí manželé postavili domeček a plně se věnovali výchově svých dětí. Dcera vystudovala střední školu poštovníctví ve Znojmě. V Jihlavě neměla šanci se na školu dostat. Do Znojma se dostala díky pomoci kádrového pracovníka z Osevy - na odvolání a na jeho přímluvu. Po maturitě chtěla pracovat na poště jako telefonistka.

Vedoucí pošty si zavolal paní Květu i s dcerou Hanou a otevřel šuplík u psacího stolu. Posudek. Paní Květa poznala písmo. Písmo své vedoucí z pošty, na které pracovala po mateřské dovolené.

„Byla komunistka až na půdu.“

Kvůli tomuto posudku Hana práci telefonistky nedostala. A co bylo v tomto posudku? Co paní Květu a její rodinu pronásledovalo? Co udělali tak špatného, že to ovlivňovalo životy všech?

Rodiče paní Květy chtěli mít své hospodářství a místo na schůze KSČ chodit do kostela. Fakt, že obě děti paní Květy chodily do náboženství, byly i příčinou různých výtek od ředitelky školky, kde uklízela. Tato nespravedlnost dovedla paní Květu až na Okresní výbor strany.

„Je tohle možné? Celá léta se budou takhle vozit i po našich dětech?“ - „Nebojte se, mi vám to zařídíme“

Ale dcera stejně musela nastoupit do Depa v Jihlavě. Případ se řešil i na schůzi Národní fronty.

„Je to smutné, co děláme dneska Češi Čechům.“

A reakce? Žádná slova útěchy, ba právě naopak.

„Neboj se, až půjde Láďa na vojnu, bude mít ten posudek také.“

V tom případě by syna čekala vojna u PTP. Naštěstí k tomu nedošlo.

V roce 1987 se po dlouhých letech opět setkali s rodinami tatínkových sester, které byly po válce odsunuty do Německa. Ani ony neměly na růžích ustláno. Dvacet let žádaly o povolení je navštívit. Rodině politicky nedůvěryhodné, rodině kulaka a silně věřícího člověka nebylo setkání dříve umožněno. Až pád režimu umožnil, aby se rodiny mohly navštěvovat a zjistit více o svých osudech.

Paní Květa ve svém životě musela překonat jedno z největších neštěstí, které může matku potkat. Dcera Hanka dnes již nežije. Vždy ale dělala svým rodičům radost a v jejich vzpomínkách bude navždy. Dnes naplňují život paní Květy její syn, vnoučata a nejvíc nejmladší člen rodiny, pravnouček.

Paní Květa je plná života, o vše se zajímá, povídání s ní bylo nezapomenutelným zážitkem. A její přání, vzkaz mladé generaci?

„My jsme prezidenta Masaryka uctívali jako tatíčka Masaryka. A ten říkal - nekrást a nelhát. Toho bychom se měli držet a bylo by to určitě lepší v naší republice.“